

Ulusal Ürün Konseyleri Kuruluyor...

Sebnem BORAN

Günümüzde, Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde ülkemizde uygulanan tarımsal politikaların Dünya Ticaret Örgütü ve AB ortak tarım politikası (OTP) merkezli olması yönünde düzenlemeler yapılması önem taşıyor.

Bu düzenlemelerden biri de Ulusal Ürün Konseylerinin oluşturulması.

Üretimin kayıt altına alınması, üreticilerin örgütlenmesi ve bir çatı altında toplanması, üretici-sanayici, ithalat- ihracat ve pazar uyumunun sağlanması, ortak sorunların çözümü için işbirliğine gidilmesi ve çözüm için geliştirilen stratejilerin karar mercilerine ortak imza ile gönderilmesi, birlikte savunulmasını sağlayacak güçlü bir sivil toplum örgütü oluşturulması ihtiyacı aslında tarım ürünlerimizde konseylerin kurulma gerekçesini açıkça ortaya koyuyor.

Ülkemizde ilk olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından stratejik öneme sahip pamuk, fındık, zeytin ve zeytinyağı ile turuncğil ürünlerinde ulusal konseyler kurulmasına ilişkin çalışmalar başlatıldı.

Sonucunda, ekonomimizde önemli bir yere sahip olan **pamuk, fındık, turuncğiller, zeytin ve zeytinyağı için hazırlanan Ulusal Ürün Konsey Yönetmelikleri** 5 Nisan 2007 tarihinde Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Konsey oluşturulması istenen diğer ürünler için ise çalışmalar yoğun olarak sürdürülüyor.

Genel olarak bakıldığında Yönetmeliklerin, 5488 sayılı Tarım Kanununda belirlenen ulusal tarım politikaları çerçevesinde çalışmalar yapmak üzere asıl ve yan ürünlerin ticaretini yapan tüccarlar, sanayiciler, bunların oluşturdukları birlikler, dernekler, kooperatifler ve birlikler ile araştırma ve eğitim kurumları, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek tüzel kişiliği haiz bir konsey kurmalarını sağlamak ve çalışma usul ve esaslarını belirlemeyi amaçladığı görülüyor.

Her ürün için Konsey üyesi kuruluşlar; çalışma grupları itibariyle 4 alt gruptan oluşmakta.

Buna göre; üreticiler, tüccarlar, sanayiciler ile kamu ve araştırma kurumları, meslek odaları ve dernekler konseylerin alt grupları arasında yer alıyor.

Yönetmeliklere göre 4 ürün için ayrı ayrı oluşturulan konseylerden öncelikle sektörlerle ilgili verileri toplaması ve ilgili ürün konusunda ortaya çıkan gelişmeler çerçevesinde ortak bir strateji belirlemesi bekleniyor.

Ayrıca her Konseyin,

- ❖ Söz konusu ürünün üretimi, tüketimi ve ticaretinin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunması,
- ❖ Sektörde yüksek kalitede üretimin gerçekleştirilmesi, standardizasyon ve sertifikasyonun sağlanması, piyasanın izlenmesi ve kalite kontrol sistemlerinin geliştirilmesi için gerekli politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasına katkıda bulunması,
- ❖ Söz konusu ürünün üreticilerini ve tüketicilerini organik yetiştiricilik ve iyi tarım uygulamaları konularında bilgilendirmesi, üretimi ve tüketimi teşvik etmesi,
- ❖ **Avrupa Birliği'ne Uyum ve Topluluk müktesebatının uygulanması için gerekli faaliyetlerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunması,**
- ❖ Söz konusu ürünün üretiminin arz talep dengesini sağlayıcı çalışmalar yapılmasını, yurt içinde ve yurt dışında rekabet etmesini sağlamak için ürün kalitesinin iyileştirilmesini, pazara standartlara uygun ürün sevk edilmesini, fındık ve mamul maddelerinin ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlama gücünün artırılmasını, ilgili sanayinin sürekliliğini, kârlılığını, ticaretini, tüketimini ve standardizasyonunun geliştirilmesini sağlayacak tedbirleri alması ve ulusal politikaların belirlenmesinde sektörün bütün kesimlerinin uzlaşmasını sağlayacak çalışmalarda bulunması

gerekiyor.

Bu faaliyetleri gerçekleştirilmesi öngörülen konseyler, genel anlamda ürün kalitesini iyileştirmek, pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk etmek, ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlama gücünü yükseltmek, tarımsal sanayinin sürekliliğini, karlılığını, ticaretini, tüketimini arttırmak ve bunları sağlayacak ulusal politika oluşturmayı amaçlıyor.

Yanı sıra, düzenli raporlar hazırlayarak sektöre yönelik olarak bilgilendirme, tüm kesimler arasında görüş alışverişi sağlamak amacıyla toplantı, sempozyum, panel, seminer, konferans ve kongreler düzenlemek ve uzlaşma sağlayarak toplum yararına çözümler üretmek konseylerin diğer öngörülen görevleri arasında bulunmakta.

Gelinen noktada ürünler itibariyle Konseylerin durumunu değerlendirmede yarar var.

Bilindiği gibi ülkemizde pamuk dünyada söz sahibi olduğumuz ürünlerden biri.

Dünyada Çin, ABD ve Hindistan üretimde başı çekerken, Türkiye ekim alanları ve üretimde 7'nci durumda.

Ancak, üretim ve verimlerde üst sıralarda yer alan ülkemiz ihracatta gerilerde. Sektör, geçen yıllarda sıkıntılı günler yaşadı.

Artan pamuk ihtiyacının ülkemiz pamuk üretimi ile karşılanamaması üzerine pamuk ithalatımız her yıl biraz daha arttı.

Tekstil ve konfeksiyon sektöründe de büyük sıkıntılar oluştu ve çok sayıda firma sektörden çekildi.

2000 yılından bu yana çalışmaları sürdürülen Pamuk Konseyi'nin kurulması, bu noktada önem taşıyor.

Ülkemizde pamuk ihtiyacının yaklaşık yarısı ithalatla karşılandığından, pamuk üretimimizi arttıracak önlemlerin alınması gerekiyor.

7 yıl süren yoğun çabalar ve çalışmalar sonucunda oluşan **Ulusal Pamuk Konseyi'nin**, sektöre yararlı olacağını ve böylelikle pamukta ülkemizin sahip olduğu potansiyelin daha etkin kullanılarak üretim ve ihracatımızın artmasını bekliyoruz.

Zeytin ve zeytinyağında ise ülkemiz önemli üretici konumunda.

Ülkemizde 400 bin çiftçi ailesi (yaklaşık 2 milyon kişi) geçimini doğrudan zeytincilikten sağlıyor.

Dünya zeytin ağacı varlığında 4'üncü, zeytinyağı üretiminde de 5'inci sırada yer almaktayız.

Ancak, zeytin ve zeytinyağında üretim ve ihracatında bazı sorunlar yaşanmakta. **Zeytin ve Zeytinyağı Konseylerin** kurulması ile;

- ❖ Etkin ve sözü dinlenen kurum ve ortak akıl oluşacağı,
- ❖ Ülkemiz zeytin ve zeytinyağı sektörünün itibarının artacağı,
- ❖ Ekonomik katkı ve gelirlerin büyüyeceği,
- ❖ İç ve dış politikaların oluşturulması, uygun çeşit ve teknolojilerin kullanılmasının sağlanacağı,
- ❖ Üretici, tüccar, sanayici, sivil toplum ve meslek kuruluşlarının ortak çıkarlarını aynı platformda toplayarak kamu kesimine çalışmaları ile ışık tutulacağı,
- ❖ Rakip ülkelere karşı rekabet gücü arttırılacağı

öngörülüyor.

Uluslararası Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi'ne yeniden üye olunması, stok müessesesi kurulması, AB'nin Türk zeytinyağına uyguladığı kotalarda düzenleme yapılması, Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Grubu'nun aktif hale getirilmesi, Türkiye'de yeni zeytin

plantasyonlarının oluşturulması, zeytin ve zeytinyağı üreticisinin bilgilendirilmesi ve Ar-Ge; Konseyden beklenen öncelikli çalışmalar arasında yer alıyor.

Bu noktada, Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi ile birlikte sektördeki problemlerin giderileceğini ve ülkemizin uzun vadede dünya zeytin ve zeytinyağı fiyatlarında belirleyici rol oynayacağını düşünmekteyiz.

Yanı sıra, Dünya fındık üretiminin yaklaşık yüzde 75'ini sağladığımız ve önemli ihracat ürünümüz olan fındıkta; 4 kurula sahip Ulusal Fındık Konseyi, 600 bin hektar alanda yıllık 650 bin tona kadar üretim yapan 2 milyon fındık üreticisini ilgilendiriyor.

Fındık ihracatımız 2002 yılında 573 milyon dolar iken, 2006'da 1,3 milyar dolara yükselmiş durumda.

İhracatımızın büyük bir bölümü Avrupa ülkelerine yapılmakta olup, ilk sırada Almanya yer alıyor.

Fındığın tüm bitkisel ürünler içindeki ihracat payı yüzde 23 olarak belirtiliyor.

Ulusal Fındık Konseyinin kurulması ile birlikte, Avrupa Birliği yolunda fındık sektörümüzün daha etkin hale gelmesi ve fındık ihracatımızın artması bekleniyor.

Kurulan ve yönetmelikleri yayımlanan yukarıda değindiğimiz bu ürün konseylerinden sonra sırada ulusal süt konseyi ve diğer ürün bazında kurulacak olan sektörler bulunmaktadır.

Konseylerin ülkemiz ekonomisinde büyük bir öneme sahip olan ürünlerde sektörleri geliştireceğine inanıyoruz.

Kaynaklar:

- *Ulusal Ürün Konsey Yönetmelikleri,05.04.2007 tarih 26484 Sayılı Resmi Gazete*
- *Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi Tanıtım Toplantısı,09.06.2007*
- *www.dunyagazetesi.com.tr*